

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ**

Кафедра кримінального права та процесу

**Освітньо-наукова програма «Доктор філософії права»
третього рівня вищої освіти
Спеціальність 081 Право.
галузі знань 08 Право
за денною та заочною формами навчання**

Назва навчальної дисципліни	Проблеми кримінології
Викладач	Лекції, консультації: Налуцишин Віктор Володимирович – професор кафедри кримінального права та процесу, доктор юридичних наук, доцент. Семінарські заняття, консультації: Налуцишин Віктор Володимирович – професор кафедри кримінального права та процесу, доктор юридичних наук, доцент.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Налуцишин Віктор Володимирович. Електронна адреса: v.v.nalutsyshyn@gmail.com v_nalutsyshyn@univer.km.ua ORCID: https://orcid.org/0000-0002-2053-9906 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=rb3DBWcAAAAJ LinkedIn: https://www.linkedin.com/in/віктор-налуцишин-9049151a1 Academia.edu: https://independent.academia.edu/%D0%92%D0%B8%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%9D%D0%B0%D0%BB%D1%83%D1%86%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%BD Тел.: 0679094760 (робочі дні з 09.00 до 17.00)
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «Проблеми кримінології»: tfnp5k6
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №1, вул. Героїв Майдану, 8, ауд. 403: Налуцишин Віктор Володимирович: вівторок з 14.00 до 16.00; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою або з використанням інших додатків та онлайн-ресурсів у робочі дні з 9.00 до 17.00 за погодженням з викладачем. Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Проблеми кримінології - це дисципліна, яка сприяє підготовці фахівців у галузі права, зважаючи на інтенсифікацію та особливості розвитку суспільних відносин в Україні. Цілі навчальної дисципліни полягають у: - формуванні у аспірантів знань про поняття доктрини кримінології,
--	--

наукові підходи до визначення її гносеологічної природи, міждисциплінарний характер та історію розвитку;

- формуванні у аспірантів знань про закономірності розвитку науки кримінології у суспільно-формаційному та загальноцивілізаційному контексті;

- розширенні наукового світогляду аспірантів на проблеми феномену злочинності, його відтворення та прояву як однієї з властивостей суспільства;

- формуванні у аспірантів доктринально-галузевих знань з проблем політичної, пенітенціарної кримінології та кримінології правотворчості;

- оволодінні аспірантами методологією пізнання проблем, що входять до предмету кримінології;

- виробленні у аспірантів вміння наукового критичного аналізу кримінологічних теорій і концепцій;

- формуванні у аспірантів вміння системного аналізу соціально-економічних, політичних, правових, організаційно-управлінських, культурно-психологічних протиріч, конфліктів в контексті вироблення та реалізації кримінологічної політики на міждержавному (глобальному), загальнодержавному, регіональному, місцевому та галузевому рівнях.

В результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

– поняття наукової доктрини, поняття, зміст та функції доктрини кримінології, наукові підходи до визначення гносеологічної природи доктрини кримінології;

– категоріальний апарат кримінології як сегмент наукового дискурсу;

– методологічні проблеми доктрини кримінології, закони та категорії матеріалістичної діалектики, історичного матеріалізму, екзистенціалізму, феноменології, синергетики, соціального натуралізму і їх інтерпретації та застосування в кримінологічній теорії;

– доктринальні закономірності розвитку та основні положення класичної школи кримінального права;

– положення, критику та науковий потенціал клінічної кримінології;

– статистичний, системний, інституційний, конструктивістський, синтетичний підходи до розуміння феномену злочинності;

– поняття та методологічні засади вивчення детермінації злочинності; основні принципи та закони діалектичного детермінізму у їх застосування до кримінологічних проблем;

– антропологічні, психологічні, соціологічні, економічні, природничі теорії детермінації злочинності; сутність комплексного підходу до дослідження проблем детермінації злочинності;

– поняття, структуру особистості злочинця, методологічні підходи її дослідження;

– поняття та природу механізму індивідуальної злочинної поведінки, доктринальні підходи до визначення його елементів;

– сутність та можливості застосування принципу відображення в кримінології;

– положення загальної теорії протидії злочинності як складової доктрини кримінології;

– положення окремих теорій протидії злочинності як елементи доктрини кримінології: політико-кримінологічної, економіко-кримінологічної, соціально-правової теорій;

	<ul style="list-style-type: none"> – предмет політичної кримінології, вітчизняний та зарубіжний досвід політико-кримінологічних досліджень; – доктринальну концепцію політичного злочину; політико-правові та наукові засади нюрнберзької та римської концепції політичних злочинів; – зміст політико-кримінальних феноменів: політичної злочинності, політичного переслідування, політичного терору, особистості політичного злочинця; – концептуальні засади протидії політичній злочинності; – поняття та предмет кримінології правотворчості як галузі доктрини; – науково-методичні засади кримінологічної експертизи нормативно-правових актів і їх проектів та кримінологічного моніторингу ефективності правового регулювання у сфері протидії злочинності; – поняття, предмет та основні доктринальні положення пенітенціарної кримінології; – зміст, прояви та фактори відтворення призонізації; – співвідношення та взаємозв'язок кримінологічної, кримінально-правової, кримінально-виконавчої політик; – зміст та напрями реалізації ліберально-гуманістичної концепції кримінологічної політики України. <p><u>вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати теорії детермінації злочинності в сучасних умовах її відтворення; - формувати системний опис, пояснення стану та закономірностей поширення злочинності; - здійснювати кримінологічне прогнозування з використанням методики узагальненого сценарію; - здійснювати планування діяльності щодо протидії злочинності; - здійснювати аналіз закономірностей відтворення злочинності з урахуванням глобалізаційних та глокалізаційних тенденцій, становища України на геополітичній мапі світу; - виявляти основні причини та умови, а також кореляти злочинності та окремих злочинів, аналізувати їх зміст, моделювати управлінські рішення щодо їх усунення чи мінімізації дії на груповому та індивідуальному рівні; - застосовувати теоретичні положення про особистість злочинця з метою індивідуального кримінологічного прогнозування та профілактики; - оцінювати ефективність протидії злочинності, розробляти заходи щодо її підвищення; - втілювати в кримінологічній практиці методологічні настанови ліберально-гуманістичної концепції кримінологічної політики.
<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p><u>Фахові компетентності :</u></p> <p>ФК-1. Здатність розуміти теоретичні основи, термінологію та практику професійної діяльності в галузі права;</p> <p>ФК-2. Здатність розуміти сучасні актуальні питання, історію розвитку, закономірності, проблеми та тенденції правового регулювання суспільних відносин;</p> <p>ФК-3. Здатність ефективно працювати з джерелами національного та міжнародного права з урахуванням їх юридичної сили, дії у часі, просторі та за колом осіб;</p> <p>ФК-4. Здатність правильно тлумачити нормативно-правові акти, оцінювати судову практику та застосовувати їх при вчиненні різних правових дій;</p> <p>ФК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації в</p>

	<p>конкретних сферах юридичної діяльності; ФК-8. Здатність до формування власної цілісної, логічної й обґрунтованої позиції щодо правової проблеми, її відстоювання і захисту перед підготовленою аудиторією;</p>
Результати навчання	<p><u>Здобувач вищої освіти повинен продемонструвати такі результати навчання:</u> РН-8. Демонструвати розуміння теоретичних основ, термінології та практики професійної діяльності в галузі права; РН-9. Демонструвати знання та розуміння сучасних актуальних питань, історії розвитку, закономірностей, проблем та тенденцій правового регулювання суспільних відносин у різних галузях; РН-10. Ефективно працювати з джерелами національного та міжнародного права, виявляти колізії, прогалини, інші недоліки правового регулювання; РН-11. Глумати нормативно-правові акти, оцінювати судову практику та правильно застосовувати їх при вчиненні різних правових дій; РН-12. Використовувати знання та уміння для надання кваліфікованих юридичних висновків і консультацій з правових питань у різних сферах юридичної діяльності; РН-15. Демонструвати уміння формулювання власної цілісної, логічної й обґрунтованої позиції щодо правової проблеми, відстоювати і захищати її перед підготовленою аудиторією.</p>
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	<p>Курс навчання – 2-й, семестр – 4-й. Тип дисципліни – вибіркова. Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін: ОК 5 Юридична техніка ВК 4 Кримінальне право в сучасному вимірі ВК 5 Теорія та практика кримінального судочинства</p> <p>Дисципліна вивчається паралельно із такими спорідненими навчальними дисциплінами: ВК 13 Філософсько-правові проблеми юридичної відповідальності ВК 14 Філософія права ВК 15 Проблеми теорії держави і права</p>
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ЄКТС /90 годин, у тому числі, самостійної роботи - 76 годин, лекційних - 8 годин, семінарських - 6 годин.
Форма навчання	Денна/Заочна
Мова викладання	Українська
Формат вивчення навчальної дисципліни	<p>Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.

Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	0,5/0,5/9	Тема 1. Доктрина кримінології: загальнонаукова характеристика. Методологія кримінологічної науки.	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами правоохоронних органів, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 1 – 2,5 (теми №№1-3) Семінарське заняття 1 – 5 (теми №№1-4) СРС – 4
	0,5/0,5/9	Тема 2. Феномен злочинності в доктрині кримінології	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами правоохоронних органів, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 1 – 2,5 (теми №№1-3) Семінарське заняття 1 – 5 (теми №№1-4) СРС – 4
	1/0,5/8,5	Тема 3. Детермінація злочинності як об'єкт кримінологічного пізнання. Причини і умови окремого злочину.	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами правоохоронних органів, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 1 – 2,5 (теми №№1-3) Семінарське заняття 1 – 5 (теми №№1-4) СРС – 4
	1/0,5/8,5	Тема 4. Вчення про особистість	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-	Лекція 2 – 2,5 (теми №№4-5) Семінарське заняття 1 – 5

	злочинця як складова доктрини кримінології Механізм індивідуальної злочинної поведінки: доктринальна характеристика	ресурсами правоохоронних органів, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	(теми №№1-4) СРС – 4
1/0,5/8,5	Тема 5. Загальна та окремі теорії протидії злочинності. Прогнозування і планування злочинності	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами правоохоронних органів, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 2 – 2,5 (теми №№4-5) Семінарське заняття 2 – 5 (теми №№5-7) СРС – 5
1/0,5/8,5	Тема 6. Доктрина політичної кримінології	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами правоохоронних органів, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 3 – 2,5 (тема №№6-7) Семінарське заняття 2 – 5 (теми №№5-7) СРС – 5
1/1/8	Тема 7. Доктрина кримінології правотворчості	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами правоохоронних органів, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових	Лекція 3 – 2,5 (тема №№6-7) Семінарське заняття 2 – 5 (теми №№5-7) СРС – 5

		завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	
1/1/8	Тема 8. Доктрина пенітенціарної кримінології	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами правоохоронних органів, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	Лекція 4 – 2,5 (теми №№8-9) Семінарське заняття 3 – 5 (теми №№8-9) СРС – 5
1/1/8	Тема 9. Доктринальні засади кримінологічної політики	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, робота з офіційними веб-ресурсами правоохоронних органів, органів публічної влади України, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 4 – 2,5 (теми №№8-9) Семінарське заняття 3 – 5 (теми №№8-9) СРС – 4

Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Проблеми кримінології» (розміщені у Google класі «Проблеми кримінології» (код приєднання: **tfnp5k6**) та в електронній бібліотеці університету (<http://elibrary.univer.km.ua/index.php>))

У стовбці «Методи навчання та форми поточного контролю» подається інформація щодо форми викладу змісту конкретних тем під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо), методи роботи на семінарських та практичних заняттях (бліц-опитування, виконання тестових завдань,

	<p><i>дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань) та ін.), а також форми підготовки самостійних завдань (робота з підручником, довідковою літературою, періоджерелами, в тому числі з оформленням результату у вигляді реферату, есе, повідомлення, анотації, рецензії, твору та ін.; підготовка наукової статті, наукової доповіді та ін. ; пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет та ін.; розв'язання задач та ін.). Також може бути надана інформація про те, що конкретно потрібно зробити здобувачам, щоб підготуватися до кожного заняття. Враховуючи індивідуальний характер силабусу, викладач може подавати й іншу інформацію, яка на його думку є важливою для здобувачів освіти у цьому контексті, але уникаючи дублювання робочої програми та навчально-методичних рекомендацій до вивчення дисципліни.</i></p> <p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Проблеми кримінології» (у Google класі «Проблеми кримінології» (код приєднання: tfnp5k6) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)</p> <p>Залік усний або письмовий (зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні на час складання іспиту). Структура залікового білету (для усної та письмової форми) включає <i>два теоретичний питання з тематики курсу та одне тестове завдання.</i></p>
<p>Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бандурка О. М. Злочинність в Україні : економіко-кримінологічний аналіз : монографія / О. М. Бандурка, М. М. Зацеркляний, Р. С. Веприцький / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Литвинова. – Х. : Золота миля, 2013. – 264 с. 2. Богатирьов І. Г. Кримінологія. Навч. посіб. К.: Дакор, 2016. 140 с. 3. Богатирьов І. Г., Богатирьова О. І., Пузирьов М. С. Запобігання пенітенціарній злочинності в Україні: посібник; заг. ред. О. М. Джужі. Київ: Дакор, 2014. 96 с. 4. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання: моногр. / Б. М. Головкін. – Х.: Право, 2011. – 432 с. 5. Даньшин І. Н. Общетеоретические проблемы криминологии: моногр. / І. Н. Даньшин. – Х.: Прапор, 2005. – 224 с. 6. Корупційна злочинність: витоки, сучасний стан, стратегія протидії [Текст]: монографія: заг. ред. д-ра. юрид. наук, проф. Т. К. Корнякової. Дніпро: ЛІРА, 2017. 276 с. 7. Кримінологія : підручник / В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін. ; за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкіна. – Х. : Право, 2014. – 440 с. 8. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів ; за заг. ред. О. М. Литвинова. – К. : Видавничий дім «Кондор», 2018. – 588 с. 9. Кримінологічні засади запобігання злочинам в установах виконання покарань України (пенітенціарна кримінологія) : посіб. / За ред. О. М. Джужі. – К. : НАВС, 2013. – 620 с. 10. Орлов Ю. В. Політико-кримінологічна теорія протидії злочинності : монографія / Ю. В. Орлов. – Харків : Діса Плюс, 2016. – 656 с. 11. Сметаніна Н. В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримінології : монографія : заг. ред. В. В. Голіни. Харків: Право, 2016. 192 с.

<p>Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>Зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні і проведення лекцій в онлайн режимі, здобувач вищої освіти отримуватиме відповідні бали на виконанні завдання за кожною темою лекційного заняття.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені лекційні заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою лекцій) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання лекційного курсу.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі.</p> <p>За умови погіршення епідеміологічної ситуації в регіоні здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою семінарських занять) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання семінарських занять.</p> <p>Завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати виконання есе, аналітичних записок, опрацювання наукової літератури, пошуку та опрацювання нормативно-правових актів з відповідної тематики.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
<p>Можливість визнання результатів неформальної освіти</p>	<p>Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу.</p>
<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188</p>
<p>Політика врегулювання конфліктів</p>	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://univer.km.ua/page.php?pid=197)</p>
<p>Політика щодо інших питань</p>	<p>Вимоги викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність здобувача вищої освіти під час практичних занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях.

	<p>Не допустимо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Превентивна діяльність правоохоронних органів», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час заліку.</p>
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті.

Професор кафедри кримінального права та процесу _____ В.В. Налуцишин

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права та процесу «15» червня 2020 року, протокол № 13.

Завідувач кафедри кримінального права та процесу _____ Л. П. Брич